

รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ กับสถาบันอุดมศึกษา
ของรัฐในกำกับ ในการบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา

นางสุทศศรี วงษ์สมาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2544
ISBN 974-17-0582-4
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A MODEL OF RELATIONSHIPS BETWEEN
THE STATE AND THE AUTONOMOUS UNIVERSITY
IN HIGHER EDUCATION ADMINISTRATION**

Mrs. Suthasri Wongsamarn

**A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy in Higher Education**

Department of Higher Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-17-0582-4

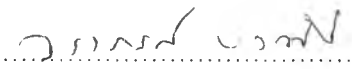
หัวข้อวิทยานิพนธ์ รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ
ในการบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา
โดย นางสาวสุทธศรี วงษ์สมาน
ภาควิชา อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา ไชวิโลกุล

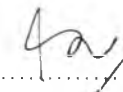

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

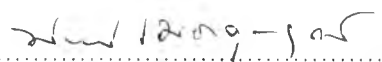

..... คณะบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

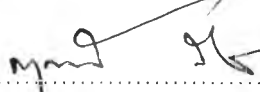
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรารัตน์ บวรศิริ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา ไชวิโลกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปิทีป เมธาคุณวุฒิ)

..... กรรมการ
(ดร. กฤษณพงศ์ กีรติกร)

..... กรรมการ
(ดร. วัลลภ สุวรรณดี)

สุทธศรี วงษ์สมาน : รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ
 ในการบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา (A MODEL OF RELATIONSHIPS BETWEEN THE
 STATE AND THE AUTONOMOUS UNIVERSITY IN HIGHER EDUCATION
 ADMINISTRATION) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม :
 ผศ. ดร. สุกัญญา ไขวิไลกุล, 464 หน้า, ISBN 974-17-0582-4

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ และเสนอรูปแบบ
 ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ประกอบด้วย
 ความสัมพันธ์ด้านนโยบายและแผน ด้านมาตรฐานอุดมศึกษา ด้านการสนับสนุนทรัพยากร และด้านการติดตาม ตรวจสอบ และ
 ประเมินผล โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอุดม
 ศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่าง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ผู้บริหารหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และผู้บริหาร
 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐรวม 30 คน เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ จากนั้นจัดประชุมกลุ่มสนทนา (Focused Group Discussion)
 ตามประเด็นความสัมพันธ์ เพื่อร่างรูปแบบ และจัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) เพื่อตรวจสอบรูปแบบที่สร้างขึ้น
 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

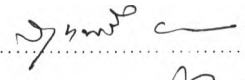
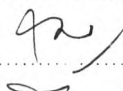
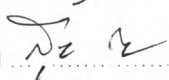
ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ เป็นความสัมพันธ์เชิงกำกับและตรวจสอบ โดยรัฐกำกับ
 ในเชิงนโยบาย แผน และมาตรฐาน และให้การสนับสนุนงบประมาณ และการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล เป็นกลไกในการ
 กำกับ โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม การบริหารจัดการที่ดี และหลักการตาม พ.ร.บ. การศึกษา
 แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้มหาวิทยาลัยในกำกับมีอิสระคล่องตัวในการบริหารจัดการ ให้การดำเนินงานสิ้นสุดที่ระดับ
 สภามหาวิทยาลัยมากที่สุด

ความสัมพันธ์ในด้านนโยบายและแผนนั้น รัฐต้องกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาอุดมศึกษาที่ชัดเจน กำหนด
 เป้าหมายการผลิตกำลังคนและทำความเข้าใจกับมหาวิทยาลัยเพื่อให้ดำเนินการผลิตตามจำนวน สาขาวิชา และงบประมาณ
 ตามที่ตกลง เพื่อให้เกิดการแข่งขัน โดยคำนึงถึงคุณภาพและประสิทธิภาพ

ในด้านมาตรฐานอุดมศึกษา รัฐกำหนดมาตรฐานเป็นกรอบกว้าง เป็นมาตรฐานกลางที่มีความยืดหยุ่น เป็นมาตรฐาน
 สากล และเป็นมาตรฐานเดียวกัน ที่ใช้กันทุกสถาบัน ควรกำหนดมาตรฐานบัณฑิต ที่เป็นมาตรฐาน ผลผลิต (output) และ
 ผลที่ตามมา (outcome) และใช้การประกันคุณภาพภายในและภายนอก เป็นกลไกพัฒนาไปสู่มาตรฐานที่ดีขึ้น

ความสัมพันธ์ในด้านการการสนับสนุนงบประมาณ รัฐควรจัดสรรให้สถาบันในกำกับในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไป
 (Block Grants) คิดจากค่าใช้จ่ายต่อหัว แต่ละสาขาวิชา โดยเน้นผลการดำเนินงาน และคำนึงถึงเอกลักษณ์ของแต่ละแห่ง
 ทั้งควรมีเงินสมทบเพิ่มสำหรับคุณภาพที่เพิ่มขึ้น ใช้การจัดสรรงบประมาณเป็นกลไกกำกับนโยบาย แผน พัฒนาคุณภาพและ
 มาตรฐานของสถาบัน โดยให้คณะกรรมการสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีบทบาทในการจัดสรรระดับสถาบัน และ
 ควรมีรูปแบบการจัดสรรที่หลากหลาย

นอกจากนี้รัฐต้องมีระบบติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันที่เข้มแข็ง จริงจัง และเชื่อมโยง
 กับการสนับสนุนงบประมาณ โดยเน้นการติดตาม ประเมินผล ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผน
 และตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน ในลักษณะตรวจสอบภายหลัง (Post Auditing) ขณะเดียวกันกับสถาบันอุดมศึกษาต้องมีระบบ
 ควบคุมตรวจสอบภายในและระบบการรายงานที่ดี เชื่อถือได้

ภาควิชา..... อุดมศึกษา..... ลายมือชื่อนิติดี
 สาขาวิชา ..... อุดมศึกษา ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 ปีการศึกษา ...2544..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4084932927 : Major HIGHER EDUCATION

Key word : RELATIONSHIP MODEL / AUTONOMOUS UNIVERSITY / STATE / HIGHER EDUCATION / ADMINISTRATION

SUTHASRI WONGSAMARN : A MODEL OF RELATIONSHIPS BETWEEN THE STATE AND THE AUTONOMOUS UNIVERSITY IN HIGHER EDUCATION ADMINISTRATION.

THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. PAITON SINLARATANA, Ph.D. THESIS CO-ADVISOR. ASST. PROF. SUKANYA KOVILAIKOOL, Ph.D. 464 pp. ISBN 974-17-0582-4

The objectives of this research are to study the relationships between the State and the Autonomous University at the degree level and to present an appropriate and workable model encompassing the various measures involve within the framework of the National Education Act, B.E. 2542. With reference to the legal framework, it was determined that the measures considered to be significant in the relationship between the State and the autonomous universities consist of Policy and Planning, Higher Education Standards, Resource Allocation, and Follow-up, Audits and Evaluation. The research methodology employed in this study belongs to the descriptive category. The materials used in this study are as follows: Experts in the field of higher education, persons related to process leading to the enactment of the National Education Act, B.E. 2542, administrators of related government agencies, and presidents of autonomous university altogether 30 persons in number. The data collection was by recorded interviews, followed by focused group discussions according to the various measures previously determined. The first version of the model was then drafted in accordance with the information collected by recorded interviews and in line with the various measures mentioned above. After reviewing and analyzing its content, the latest draft version was again reviewed and criticized by a panel of senior experts administrators and related government agencies in a connoisseurship seminar by the two focus group discussion the final conclusion was therefore arrived at.

The results of this research can be summarized as follows:

1. The relationships between the State and the autonomous universities should be in the realm of supervision and auditing utilizing it as a mechanism where the States would oversee only the measures related to Policy and Planning, Higher Education Standards, Resource Allocation, Follow-up, Auditing and Evaluation, and where the State would adhere to the principles stipulated by the National Education Act, B.E. 2542, namely devolution of administrative authority, active participation of relevant stakeholders and good governance in order to enable autonomous universities more fluidity in its operation under its own university council.

2. The Measures related Policy and Planning. It is the duty of the State to clearly identify the Policy and Planning for Development in Higher Education. The State must set the goal in Human Resource Production and settle an agreement with autonomous universities in this measure which should include the numbers and disciplines of graduates required as well as budget allocation for the production aiming to forge a better competition among them without sacrificing quality and efficiency.

3. Higher Education Standards. It is the duty of the State to implement the National Framework on Higher Education in order to be the guidelines for all universities and higher education institutions in the country to follow. However, the National Higher Education Framework should conform to the current trends in higher education, particularly the international standards, at the same time allowing adequate flexibility within the framework. The National Standards should be based on the output and outcome competencies of graduates and be in line with the Internal Quality Assurance as well as the External Quality Assurance System, coupled with innate mechanism for future development towards improved standards.

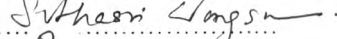
4. The Measure related to Budget Allocation. The budget allocation by the State should be in the form of 'Block Grants' based on student capitation, disciplines-related and Performance-Based. The amount of grants should also be adjusted according to the uniqueness and identity of individual university or higher education institution and incremental bonus should be awarded to institutions, which have shown themselves to have improved the quality of education. The State should utilize the method of budget allocation as a mechanism to keep institutions under its funding mechanism in line with its Policy and Planning; Development of Quality and Standards of the institutions; where the National Higher Education Commission/Committee be given the responsibility for these roles and functions.

The State must design an efficient system for follow-up, auditing and evaluation of university and higher education institutions revealing the relevancy of performance efficiency and effectiveness to the institution's budget allocation (or recurrent grant) within the set Policy and Planning in the post-auditing process. In the mean time, all higher education institutions receiving budget allocation from the State must also possess and efficient and reliable system of internal auditing and reporting.

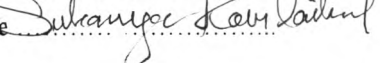
Department .....Higher Education.....

Field of study.....Higher Education.....

Academic year...2001.....

Student's signature

Advisor's signature

Co-advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี ด้วยเพราะผู้วิจัยได้รับคำแนะนำ ปรีกษา ให้ข้อคิดเห็น ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงาน รวมทั้งช่วยพิจารณาปรับปรุงแก้ไขรายงานวิจัยจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา โสมวิไลกุล อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ หัวหน้าภาควิชา อุดมศึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ บวรศิริ และคณาจารย์ภาควิชาอุดมศึกษาทุกท่าน ที่นอกจากได้ประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้ที่มีคุณค่าในระหว่างการศึกษาตามหลักสูตรแล้วยังคอยติดตาม เอาใจใส่ผู้วิจัยเสมอมา

กราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ นพ.อดุลย์ วิริยเวชกุล ราชบัณฑิต และ ดร. กฤษณพงศ์ กีรติกร อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ ปรีกษา และให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด รวมทั้ง ดร. วัลลภ สุวรรณดี อธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ที่ได้ให้ความรู้ และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 30 ท่าน ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่ายิ่ง ให้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาสละเวลาเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มทั้ง 2 ครั้ง รวมทั้งเข้าร่วมการสัมมนา เพื่อตรวจสอบผลการวิจัยในขั้นสุดท้าย โดยเฉพาะ รองศาสตราจารย์ ดร.ไทย ทิพย์สุวรรณกุล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ดร. ดำรงค์ ลีลาอนุรักษ์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ นายเดชา ดีผดุง สำนักงานงบประมาณ ดร. สุเมธ แยม์นุ่น สำนักงานปลัดทบวง มหาวิทยาลัย และอาจารย์วีระกุล ชายผา จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ขอบพระคุณ ดร. รุ่ง แก้วแดง เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่ให้โอกาส แก่ผู้วิจัยในการศึกษาครั้งนี้ รวมถึง พี่ เพื่อน และน้อง ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่ให้ความช่วยเหลือ และคอยให้กำลังใจตลอดเวลา

ขอขอบคุณทบวงมหาวิทยาลัย และบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย และทุนไปนำเสนอผลงานวิจัยนี้ ณ ประเทศมาเลเซีย

คุณความดีทั้งหลายที่จะเกิดขึ้นจากงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณพ่อ พ.ท. ละออง ศรี นายภาวสุทธิ และนางสาวดวงมนัส วงษ์สมาน บุตรทั้งสอง ที่เป็นทั้งกำลังใจ และแรงบันดาลใจให้ ผู้วิจัยอดทน มุมานะ ทำงานจนสำเร็จ

สุทธศรี วงษ์สมาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำถามในการวิจัย	6
กรอบความคิดในการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ตอนที่ 1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ กับสถาบันอุดมศึกษา	12
ตอนที่ 2 หลักการบริหารและการจัดการอุดมศึกษา	27
ตอนที่ 3 นโยบาย แผน หลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับการปกครอง และการบริหารจัดการภาครัฐที่สัมพันธ์กับสถาบันอุดมศึกษา....	33
ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ กับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในต่างประเทศ	40
ตอนที่ 5 หลักการจัดการศึกษาและแนวนโยบายรัฐใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	71
ตอนที่ 6 เทคนิคที่ใช้ในการวิจัย และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	77

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย	94
ขั้นตอนในการวิจัย	94
กลุ่มตัวอย่าง	100
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	100
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	101
การเก็บรวบรวมข้อมูล	101
การวิเคราะห์ข้อมูล	102
บทที่ 4	
สภาพปัญหาและอุปสรรคความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ	106
1. พัฒนาการของความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ...	106
2. พัฒนาการของความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐในกำกับ.....	109
3. ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ ในปัจจุบัน.....	117
4. ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ ในการบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา	159
5. ปัญหา อุปสรรคความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษา	165
6. บทบาทคณะกรรมการการอุดมศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	168
บทที่ 5	
รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในกำกับ ในการบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา	177
ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบัน อุดมศึกษาของรัฐในกำกับ	177
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	177
สรุปผลจากการประชุมสนทนากลุ่ม (Focused Group Discussion) ครั้งที่ 1	288
สรุปผลจากการประชุมสนทนากลุ่ม (Focused Group Discussion) ครั้งที่ 2	294

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบรูปแบบที่สร้าง	296
รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ ในการบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา	301
บทที่ 6 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	324
วิธีดำเนินการวิจัย	324
สรุปผลการวิจัย	325
อภิปรายผล	332
ข้อเสนอแนะ	344
รายการอ้างอิง	349
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก : รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	363
ภาคผนวก ข : เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	369
ภาคผนวก ค : สรุปผลการสัมภาษณ์	377
ภาคผนวก ง : โครงการสัมมนาทางวิชาการ และกำหนดการสัมมนา	460
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	464

สารบัญญัตราสาร

ตารางที่		หน้า
1	สรุปจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นตอนการสร้างรูปแบบ และตรวจสอบรูปแบบ	104
2	แผนปฏิบัติการปรับเปลี่ยนสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัด เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ	116
3	ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ จากการวิเคราะห์ พ.ร.บ. จัดตั้งสถาบัน	133
4	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับหน่วยงานของรัฐในกำกับ จาก พ.ร.บ. จัดตั้งหน่วยงาน	151
5.1	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่าง พ.ร.บ. การ ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบัน อุดมศึกษาของรัฐในกำกับ ด้านนโยบายและแผน	179
5.2	ความคิดเห็นผู้บริหารหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับด้านนโยบายและแผน ...	189
5.3	ความคิดเห็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับด้านนโยบายและแผน ..	193
6.1	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่าง พ.ร.บ. การ ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบัน อุดมศึกษาของรัฐในกำกับด้านมาตรฐานอุดมศึกษา	200
6.2	ความคิดเห็นผู้บริหารหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับด้านมาตรฐานอุดมศึกษา ..	205
6.3	ความคิดเห็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับด้านมาตรฐานอุดมศึกษา	207
7.1	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่าง พ.ร.บ. การ ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบัน อุดมศึกษาของรัฐในกำกับด้านสนับสนุนทรัพยากร	210

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
7.2	ความคิดเห็นผู้บริหารหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับด้านสนับสนุนทรัพยากร	218
7.3	ความคิดเห็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับด้านสนับสนุนทรัพยากร	221
8.1	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่าง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล...	225
8.2	ความคิดเห็นผู้บริหารหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล	231
8.3	ความคิดเห็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล	234
9	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่าง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับลักษณะ/รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับและปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบความสัมพันธ์	239
10.1	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่าง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับองค์ประกอบคณะกรรมการการอุดมศึกษา และโครงสร้างการบริหาร	243
10.2	ความคิดเห็นผู้บริหารหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับองค์ประกอบคณะกรรมการการอุดมศึกษา และโครงสร้างการบริหาร ..	246
10.3	ความคิดเห็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับองค์ประกอบคณะกรรมการการอุดมศึกษา และโครงสร้างการบริหาร	247
11.1	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่าง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับด้านการปรับเปลี่ยนเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ.....	250

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11.2	ความคิดเห็นผู้บริหารหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับด้านการปรับเปลี่ยนเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ	254
11.3	ความคิดเห็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ ด้านการปรับเปลี่ยนเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ	255
12	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับด้านนโยบายและแผน	258
13	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับด้านมาตรฐานอุดมศึกษา	268
14	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับด้านสนับสนุนทรัพยากร	273
15	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับด้านติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล	282

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ	7
2	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ..	8
3	วงจรการจัดสรรงบประมาณประจำปีของอังกฤษ (the Annual Funding Cycle)	47
4	ระบบการจัดสรรงบประมาณและการวางแผนประเทศของออสเตรเลีย	53
5	แผนผังแสดงขั้นตอนการดำเนินงานของ HECS	58
6	แสดงองค์กรที่มีบทบาทในการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในประเทศออสเตรเลีย	60
7	ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	75
8	ขั้นตอนการสร้างรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ	95
9	ขั้นตอนการวิจัยเรื่องรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ.....	105
10	โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและหน่วยงานในกำกับของทบวงมหาวิทยาลัย	121
11	โครงสร้างการบริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.....	125
12	โครงสร้างการบริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.....	127
13	โครงสร้างการบริหาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	129
14	โครงสร้างการบริหาร วิทยาเขตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	130
15	ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ	160
16	กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549)	163
17	โครงสร้างกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	172
18	โครงสร้างองค์กร การแบ่งส่วนงานสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	173

สารบัญแผนภูมิ (ต่อ)

แผนภูมิที่		หน้า
19	ระบบงบประมาณแผนใหม่	293
20	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ	302
21	ความสัมพันธ์เชิงองค์กร และบทบาทหน้าที่ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐในกำกับ กับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง	306